

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG Magyarország Alkotmánybírósága 1015 Budapest, Donáti u. 35-45. IV / 8 0 6 - 0 / 2019 1535 Budapest, Pf. 773		KÚRIA 13. Kvk. III.37.571/2019/3 Érkezett: 2019 MÁJ 10. Pótdány: 3 Melléklet: 1+3x5 Köztük: 2	
Érkezett: 2019 MÁJ 13. Pótdány: 1 Melléklet: 19 db		Tisztelt Alkotmánybíróság! Kezelt: [Signature]	

Alulírott, [Redacted]
 a csatolt meghatalmazás alapján a [Redacted]

országos kereskedelmi lineáris médiaszolgáltatót nyújtó médiatartalom-szolgáltató képviselőjében az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a, valamint a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 233. §-a alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

nyújtom be.

Kérem, hogy az Abtv. 27. §-ában foglalt hatáskörében eljárva a T. Alkotmánybíróság alaptörvényellenessége miatt az Alaptörvény 24. cikk (3) bekezdés b) pontja és az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján semmisítse meg a Kúria a Nemzeti Választási Bizottság (a továbbiakban: NVB) 83/2019. (IV.29.) számú határozatát helyben hagyó Kvk.III.37.571/2019/2. számú határozatát, mert az sérti a Médiaszolgáltató tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát (Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés).

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

I. Az indítvány előterjesztésére rendelkezésre álló határidő igazolása

A Ve. 233. § (1) bekezdés alapján az Abtv. 27.§ szerinti, a bírói döntéssel szemben előterjeszthető ún. „valódi alkotmányjogi panasz” a sérelmezett bírói döntés közlésétől számított három napon belül nyújtható be az Alkotmánybírósághoz. Az NVB határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott és jelen alkotmányjogi panasszal érintett a Kvk.III.37.571/2019/2. számú kúriai határozat 2019. május 6. napján kelt és 2019. május 9. napján került postai úton közlésre a Médiaszolgáltatóval. Ez előbbi, három napos törvényi határidőnek – az Alkotmánybíróság IV/747/2019. ügyszámú ügyben hozott határozatára is figyelemmel – a 2019. május 10-én benyújtott alkotmányjogi panasz megfelel.

II. További jogorvoslat hiánya

A Kúria a Kvk.III.37.571/2019/2. számú határozata ellen a Ve. 232. § (5) bekezdése a további jogorvoslatot kizárja, így teljesülnek az Abtv. 27.§ b) pontjában foglalt feltételek.

III. Érintettség

Az Abtv. 27. §-ában meghatározott egyedi ügyben való érintettséget az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint egyértelműen megalapozza, hogy az indítványozóra az NVB és a Kúria döntése rendelkezést tartalmaz. (3131/2018. (IV. 19.) AB határozat, Indokolás (21) bekezdés) Mivel a jelen indítvánnyal érintett ügyben mind az NVB határozata, mind az indítvánnyal támadott kúriai döntés tartalmaz

rendelkezést a Médiaszolgáltatóra, így az érintettség az Alkotmánybíróság gyakorlata alapján kellően megalapozottnak tekintendő.

Az érintettség megalapozásához hozzájárul az is, hogy a Kúria eljárása során a Médiaszolgáltató tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga szenvedett sérelmet. Az Alaptörvény I. cikk (4) bekezdése szerint a „törvény alapján létrehozott jogalanyok számára is biztosítottak azok az alapvető jogok, valamint őket is terhelik azok a kötelezettségek, amelyek természetüknél fogva nem csak az emberre vonatkoznak.” Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglaltak egyértelműen vonatkoztathatók a Médiaszolgáltatóra, mint jogi személyre. A jelen indítvánnyal támadott bírósági döntés meghozatalára vezető eljárásban a Kúria eljárása nélkülözte az alapvetően elvárható „fair” jelleget. A jelen indítvánnyal érintett ügyben tehát a Médiaszolgáltató érintett.

IV. Előzmények

1. Magánszemély Beadványozó nyújtott be kifogást az NVB-hez a Ve. 151. § (1) bekezdésére, és a 208. §-ára hivatkozással, a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontjának megsértése miatt. Arra hivatkozott, hogy a Médiaszolgáltató megsértette a „jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás” választási alapelvét azzal, hogy nem hajtotta végre az NVB 45/2019. számú határozatában foglaltakat. Kérte a jogszabálysértés tényének megállapítását, a Médiaszolgáltatónak a további jogszabálysértéstől történő eltiltását és a határozat rendelkező részének közzétételére kötelezését, valamint a sorozatos, visszatérő jogsértések miatt a bírság törvényileg lehetővé tett legmagasabb összegének kiszabását.

2. Az NVB a 2019. április 29. napján kelt 83/2019. számú határozatában a kifogásnak részben helyt adott, és megállapította, hogy a Médiaszolgáltató azzal, hogy elmulasztotta közzétenni a 45/2019. (IV.11.) NVB számú határozatának rendelkező részét, megsértette a Ve. 152. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt rendelkezésből eredő kötelezettségét. Felhívta a jogsértőt a mulasztás haladéktalan megszüntetésére, és 3.725.000 forint összegű bírság megfizetésére kötelezte. Az NVB határozatának indokolásában leszögezte, hogy a kifogás tárgya a választási bizottság és a bíróság jogerős döntésében foglalt kötelezések elmulasztása, ez egy absztrakt kötelezés és egy konkrét cselekmény végrehajtására való felhívás. Megállapította az NVB, hogy a jogsértéstől való eltiltás olyan absztrakt kötelezés, amely a kérelmezett ismételten megállapított jogsértései miatt nem teljesült – utalt a Kvk.IV.37.516/2019/4. számú végzésre és a 65/2019. (IV.25.) NVB határozatra – ezt a körülményt azonban a választási bizottságok és a bíróság az ismételt jogsérelem szankciójának megállapításával értékeli, önmagában a további jogsértéstől való tartózkodás kötelezettségének sérelme miatt önálló marasztalásnak nincs helye. A Beadványozó valójában a közzétételi kötelezettség elmulasztását sérelmezte, azonban kérelmét mégis a teljes rendelkező rész nem teljesülésére hivatkozva nyújtotta be. Kifejtette az NVB, hogy állandó gyakorlata szerint mellőzi az alapelv-sértés megállapítását, amennyiben a kifogás tárgyává tett cselekmény más tételes jogszabályi rendelkezést sért. Ennek megfelelően a Médiaszolgáltatót nem a kérelemben foglalt jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás megsértése, hanem a Ve. 152. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt rendelkezésből eredő kötelezettség elmulasztása miatt marasztalta el. A bírságkiszabás körében az NVB a Ve. 152. § (2) és (3) bekezdésére hivatkozott. Rámutatott, hogy a Médiaszolgáltató terhére a jelen választási eljárásban már kétszer jogerősen állapított meg jogsértést az NVB, illetve a Kúria, az NVB határozatának megváltoztatásával. Egy további ügyben pedig az NVB elmarasztaló döntést hozott, amely felülvizsgálat alatt áll. Mindezek alapján megállapította, hogy a kiemelkedő nézettséggel bíró műsorszolgáltató az ismételt jogsértéseket szándékosan, a választási szervek álláspontjának ismeretében követte el, amely jelentősebb mértékű bírság kiszabását indokolta. A bírság összegének meghatározásakor súlyosító tényezőként értékelte azt is, hogy annak kiszabására egy jogerős döntés végrehajtásának elmaradása miatt volt szükség.

3. A Médiaszolgáltató bírósági felülvizsgálati kérelemmel fordult a Kúriához annak érdekében, hogy a Kúria az NVB 83/2019. (IV.23.) számú határozatát megváltoztassa meg, elsődlegesen a bírság kiszabását mellőzze, másodlagosan mérsékelje. A Médiaszolgáltató kifejtette, hogy az NVB jogsértést úgy állapított meg, hogy a Beadványozó a nyilatkozatán túl további bizonyítékot az üggyel kapcsolatban nem jelölt meg, és a kifogás vonatkozásában a Médiaszolgáltató sem terjesztett elő nyilatkozatot. A jogsértés megállapítására és a jogkövetkezmények alkalmazására tehát úgy került sor, hogy a Beadványozó állításán túl semmiféle egyéb bizonyíték vagy információ nem állt az NVB rendelkezésére, amely álláspontja szerint súlyosan sérti a jogbiztonság alapelvét.

A Médiaszolgáltató hangsúlyozta, hogy a bírság kiszabása kapcsán az NVB mérlegelési jogkörben járt el. Hivatkozott a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 85. § (5) bekezdésére. Megítélése szerint a bírság kiszabását az NVB határozata nem elégséges mértékben indokolta. A döntés ezen része során csak általánosságban hivatkozott az eset összes körülményére, a mérlegelés konkrét szempontjaként megjelölt indokok pedig olyan elenyészőek, amelyek alapján nem lehet a bírság alkalmazásának okszerűségére következtetni.

A Médiaszolgáltató szerint a szándékosság megállapítása teljes mértékben alaptalan, illetve bizonyítatlan. A határozat nem tartalmazza tételesen a kiszabás során figyelembe vett súlyosító vagy enyhítő körülményeket sem, így nem felel meg a Kp. törvényi követelményeinek.

A Médiaszolgáltató hivatkozott arra is, hogy a kifogás benyújtása, illetve annak NVB általi elbírálása idején az 53/2019. számú NVB határozat felülvizsgálata tárgyában hozott kúriai határozat részére még nem került kézbesítésre, az eljárásról tudomása sem volt, a 65/2019. számú NVB határozat végrehajtására rendelkezésre álló határidő – annak 2019. április 26-i kézhezvételére tekintettel – még nem járt le, és a kérelmező bírósági felülvizsgálatot kezdeményezett, mindkét ügyben a kifogás elutasításában bízott. Utalt arra, hogy a határozat végrehajtásának esetleges elmulasztása kapcsán nem lehet súlyosító tényezőként figyelembe venni a teljes egészében más jellegű korábbi jogsértéseket, hiszen azok tárgyukat tekintve teljesen különböző jogsértések, így azokból a jelen eljárás kapcsán ismétlődő jellegre következtetni nem lehet.

Hangsúlyozta a Médiaszolgáltató, hogy a bírság kiszabását az NVB nem indokolta elégséges mértékben, a bírság összege nincs arányban az elkövetett jogsértés súlyával. Az NVB nem megfelelően értékelt, hogy nem ismételt érdemi jogsértés történt, pusztán a határozat végrehajtása maradt el, amely mulasztás nem indokolja ilyen mértékű bírság kiszabását.

4. A Kúria 2019. május 6. napján közzétett Kvk.III.37.571/2019/2. számú határozatával az NVB határozatát helybenhagyta. A Kúria szerint az NVB helyesen határozta körbe határozatának indokolásában a kifogás tárgyát, és vizsgálta ennek megfelelően a kérelmezői mulasztást. A Médiaszolgáltatót a Ve. 152. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt rendelkezésből eredő kötelezettség elmulasztása miatt marasztalta el. A Ve. 152. § (1) bekezdés c) pontja szerint, ha a választási bizottság a kifogásnak helyt ad, a 218. § (2) bekezdése a)-c) pontjában foglalt jogkövetkezmények alkalmazásán túl kötelezi a médiatartalom-szolgáltatót, hogy határozata rendelkező részét lineáris médiaszolgáltatás esetében a határozat közlésétől számított három napon belül, a jogsértő közléssel azonos napszakban és ahhoz hasonló módon tegye közzé.

Kiemelte a Kúria, hogy a Médiaszolgáltató felülvizsgálati kérelmében az azzal megtámadott NVB határozat tekintetében a 45/2019. (IV.11.) NVB határozat rendelkező része közzétételének elmulasztását nem vitatta, és azt sem kifogásolta, hogy az NVB felhívta mulasztása haladéktalan megszüntetésére. A felülvizsgálati kérelem kizárólag a bírság kiszabására vonatkozott, a Médiaszolgáltató annak mellőzését vagy másodlagosan mérséklését kérte, így a Kúria az NVB határozatát e körben vizsgálta felül.

A Kúria szerint az NVB felülvizsgált határozata 12. pontjában ismerteti a bírság összegének meghatározásakor figyelembe vett szempontokat. Az ezt vitató és kifogásoló „felülvizsgálati kérelembeli érvelés súlytalan és megalapozatlan.” A Médiaszolgáltató „azon bizakodása, hogy a korábbi döntések nem válnak jogerőssé és végrehajthatóvá, illetve a műsorszolgáltatásával szemben felhozott kifogások elutasításra kerülnek, nem lehet megalapozó tényezője a már jogerős és végrehajthatóvá vált határozatban foglalt kötelezettség teljesítésének elmulasztásának.”

A Kúria szerint tévesen hivatkozott arra is a Médiaszolgáltató, hogy a korábbi, megállapított jogsértéseit a tárgyak különbözőségére tekintettel az ismétlődő jellegre következtetést illetően nem lehet figyelembe venni. A Kúria indokolása szerint a Ve. 152. § (2) bekezdése kifejezetten a bírság kiszabása során értékelendő körülményként jelöli meg a jogsértés ismétlődő jellegének figyelembe veendőségét, így az nem volt mellőzhető. Az ismétlődő jelleg megállapításánál nem arra volt szükség, hogy a jogerős határozat végrehajtását mulassza el ismétlődő jelleggel a kérelmező, hanem azt kellett értékelési körbe vonni, hogy a kérelmező műsorszolgáltatása során többszörösen jogsértéseket követ el, amelyeket az NVB megállapít és szankcionál. Hangsúlyozta a Kúria, hogy a médiaszolgáltatói jogsértés súlyát nem mérsékelte az, hogy „pusztán” a határozat végrehajtása maradt el, a Ve. nem differenciál ezen szempontból, semmiféle jogszabályi alapja nem volt azon kérelmezői okfejtésnek, miszerint a végrehajtás elmaradása nem jelentett ismételt „érdemi jogsértést”. Ezzel ellentétben a Kúria szerint helyesen értékelte az NVB éppen ezen körülményt súlyosító körülményként, ugyanis a kérelmező többszöri elmarasztalása ellenére sem változtatott műsorpolitikáján, nem tett értékelendő intézkedést a már megállapított jogsértések megszüntetésére, és ilyenre nem is hivatkozott, így a számára kötelezettséget előíró jogerős NVB döntés végrehajtásának elmulasztása kifejezetten súlyosító körülmény volt, és emellett szándékosságához sem fért kétség. Az NVB által megjelölt egyéb szempontot – kiemelkedő nézettség – a Médiaszolgáltató sem vitatta. A Médiaszolgáltató jogsértéseit bejelentések nyomán vizsgáló NVB értelemszerűen hivatalból tudomással bírt a jelen ügy szempontjából, a bírságolás körében értékelt előzményekről, több tényfeltárás szükségtelen volt, ezt a Ve. 43. § (4) bekezdésének megfelelően figyelembe kellett venni. Hangsúlyozta a Kúria, hogy a Médiaszolgáltató felülvizsgálati kérelme valójában nemleges tény bizonyítását kívánta meg, amely jogilag elfogadhatatlan érvelés volt, másrészt a kifogás tevő állítását a nyilatkozattétel elmaradása is alátámasztotta. Ily módon semmiképp sem lehet alapja azon kifogásnak, hogy az NVB a kifogástevő állításait a valóságnak megfelelőként fogadta el.

V. A befogadás alapja

Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. A Médiaszolgáltató álláspontja szerint jelen alkotmányjogi panasz mindkét feltételnek megfelel.

Az Alaptörvény XXVIII. cikkében foglalt jogosultságok Kúria által történő megsértése tekintetében igazolható a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, hiszen a jelen indítvánnyal támadott döntést nem a Kúria hatályos ügyelosztási rendje szerint eljárni jogosult bírói tanács hozta meg. Az indítvány által érintett ügy továbbá azt az alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést veti fel, hogy a jellemzően rövid határidőket előíró Ve. alapján lefolytatott bírósági eljárásban hogyan köteles érvényesíteni a bíróság a fair eljáráshoz, azon belül is a törvényes bíróhoz való jogot.

VI. A bírói döntés alaptörvény-ellenessége és az Alaptörvényben biztosított jog sérelme

Magyarország Alaptörvénye XXVIII. cikk szerint:

„(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”

Az Alkotmánybíróság 7/2013. (III. 1.) AB határozata szerint a tisztességes eljárás követelménye az eljárásjogi garanciák érvényesülését is felöleli, és egy olyan minőséget jelent, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembe vételével lehet csupán megítélni. Ebből következően egyes részletszabályok hiánya miatt éppúgy, mint valamennyi részletszabály megalkotásának dacára lehet egy eljárás méltánytalan, igazságtalan vagy nem tisztességes. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a tisztességes eljáráshoz való jog magában foglalja a bírósághoz való jog valamennyi feltételét is. Az összes alkotmányos követelmény, vagyis a bíróság törvény által felállított volta, függetlensége és pártatlansága, az, hogy a tárgyalás igazságosan és nyilvánosan folyjék, ezt a célt szolgálja, csak e követelmények teljesítésével lehet alkotmányosan véglegesnek számító, érdemi, a jogot megállapító döntést hozni. A tisztességes eljáráshoz való jog abszolút jog: az Alkotmánybíróság 14/2004. (V. 7.) AB határozata szerint a tisztességes eljáráshoz való joggal szemben nem mérlegelhető más alapvető jog vagy alkotmányos cél, mert már maga is mérlegelés eredménye.

1. A bíróság kiszabása kapcsán az NVB mérlegelési jogkörben járt el. Az NVB a pénzbírság összegét azzal indokolta, hogy *„a Médiaszolgáltató terhére már kétszer jogerősen állapított meg jogsértést a Nemzeti Választási Bizottság, illetve a Kúria, az NVB határozatának megváltoztatásával. Egy további ügyben pedig a Bizottság elmarasztaló döntést hozott, amely jelen ügy elbírálása idején felülvizsgálat alatt áll.”* Nem hagyható ugyanakkor figyelmen kívül az a tény, hogy a kifogás benyújtása illetve annak NVB általi elbírálása idején az 53/2019. számú, a Médiaszolgáltató szempontjából egyébként kedvező NVB határozat felülvizsgálata tárgyában hozott Kúriai határozat a Médiaszolgáltató részére még nem került kézbesítésre, az eljárásról tudomása sem volt, a 65/2019. számú NVB határozat végrehajtására rendelkezésre álló határidő – annak 2019. április 26-i kézhezvételére tekintettel – még nem járt le, és vele szemben pedig a Médiaszolgáltató bírósági felülvizsgálatot kezdeményezett.

Az NVB bíróságot kiszabó rendelkezésének jogszerűségét a Kúria a Kp. 85. § (5) bekezdése alapján, mint mérlegelési jogkörben megvalósított közigazgatási cselekmény jogszerűségét vizsgálta. E körben a Kp. szerint a bíróság arra van figyelemmel, hogy a közigazgatási szerv hatáskörét a mérlegelésre való felhatalmazásának keretei között gyakorolta-e, a mérlegelés szempontjai és azok okszerűsége a közigazgatási cselekményt tartalmazó iratból megállapíthatóak-e. A Kúria szerint az ismétlődő jelleg megállapításánál nem arra volt szükség, hogy a jogerős határozat végrehajtását mulassza el ismétlődő jelleggel a kérelmező, hanem azt kellett értékelési körbe vonni, hogy a kérelmező műsorszolgáltatása során többszörösen jogsértéseket követ el, amelyeket az NVB megállapít és szankcionál.

A Médiaszolgáltató álláspontja szerint súlyosan sérti a tisztességes eljáráshoz való jogot, hogy az NVB határozatának felülvizsgálata során a Kúria olyan határozatok szerinti jogsértéseket is figyelembe vett súlyosító körülményként, amely határozatok még nem emelkedtek jogerőre. A jogállamiság (Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése) követelményéből fakadóan alapvető elvárás az állam nevében fellépő személyekkel és szervekkel szemben, hogy döntéseik jogszerűek legyenek, és ezeket a döntéseket jogszerűen lefolytatott eljárásban hozzák meg. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti. A bírósági, hatóság, vagy más közigazgatási döntésekkel szemben tehát biztosítani kell a jogorvoslathoz való jogot, és ebből fakadóan, ha az arra jogosult élt a jogorvoslathoz való jogával, rá nézve a nem jogerős döntésből nem származhat joghátrány. Jelen esetben a Médiaszolgáltatóra kirótt bírság összegét jelentős mértékben határozta meg több korábban hozott, de nem jogerős választási bizottsági döntés, hiszen ezek

alapján az NVB ismétlődő jogsértést tételezett, és ezt a Kúria iratellenesen, az NVB határozat tartalmával szemben fogadta el jogszerűnek. A fentiek alapján tehát sérült a Médiaszolgáltató alapvető joga, a Kúria döntése tehát Alaptörvény-ellenes.

2. A tisztességes eljárás sérelmére vezet továbbá az is, hogy a Médiaszolgáltatónak sérült a törvényes bíróhoz való joga. A Médiaszolgáltató rendelkezésére álló információk alapján a Médiaszolgáltató által benyújtott bírósági felülvizsgálati kérelmet a Kúria ügyelosztási rendjében meghatározott K.I. tanács helyett egy másik, a K.III. tanács bírálta el. A Kúriának [REDACTED] elnök által aláírt, 2019. április 5-i keltezésű hatályos ügyelosztási rendje szerint a „közigazgatási szakágban az ügyek elosztásának módja automatikus. Az ügyek tanácsokhoz való kiosztását az iktatás szerinti ügyszámvégződés határozza meg. Az ügyelosztás ezen módjától a [a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény, a továbbiakban:] Bszi. 11. § (2) bekezdése alapján az eljárási törvényekben szabályozott esetekben, továbbá igazgatási úton a bíróság működését érintő fontos okból lehet eltérni.” Ugyanakkor az általános előírást a választási ügyekre vonatkozó különös szabályozás felülírja: „[a] választási és nemzetiségi képviselői méltatlansági ügyek elosztásának módja automatikus. Az ügyek tanácsokhoz való kiosztását az ügyek érkezési sorrendje határozza meg, ennek figyelembevételével a soron következő tanácshoz két ügy kerül kiosztásra.” [A Kúria 2019. április 5. napjától hatályos ügyelosztási rendje, 8. oldal. https://kuria-birosag.hu/sites/default/files/szabalyzatok/ugyelosztasi_rend_2019.04.05_alairt.pdf]

A Kúria Közigazgatási - Munkaügyi Kollégium Közigazgatási Szakágában hat bírói tanács (KI-VI. tanácsok) tárgyal választási ügyeket. Az egyes tanácsok a Kúria által választási ügyben közzétett határozatok ismeretében korábban is a hatályos ügyelosztási rend szerint tárgyalták a választási ügyeket, vagyis az érkezési ügyszám alapján két ügyet kapott a soron következő tanács, majd a magasabb sorszámú tanács került sorra. Előfordulhat ugyan, hogy valamely tanács szervezési okból nem az ügyelosztási rend szerinti összetételben tárgyal, azonban ennek oka rendszerint valamely bíró helyettesítésében kereshető. A hatályos ügyelosztási rend szerint a K.I. és a K.V. tanács tagjai helyettesítik egymást, a K.III. és a K.VI. tanács tagjai kölcsönösen helyettesítik egymást, és végül a K.II. és a K.IV. tanács tagjai között áll fenn helyettesítési kötelezettség [A Kúria 2019. április 5. napjától hatályos ügyelosztási rendje, 11. o.].

A Kúria hivatalos honlapján szereplő adatok szerint [<https://kuria-birosag.hu/valasztasi-ugyek>] a választási ügyek az alábbi ügyszámon kerültek elbírálásra, illetve közzétételre:

Kvk.VI.37.569/2019/2. számú határozat

Kvk.III.37.570/2019/4. számú határozat

Kvk.III.37.571/2019/2. számú határozat

Kvk.I.37.572/2019/2. számú határozat

Kvk.I.37.573/2019/2. számú határozat

A Médiaszolgáltató felülvizsgálati kérelmét az ügyelosztási rend alapján tehát a K.I. számú tanácsnak kellett volna elbírálni, melynek összetétele [REDACTED] Amennyiben ennek a tanácsnak a tagjai közül valamelyik objektív okból nem tudott volna részt venni a felülvizsgálati kérelem elbírálásában, a K.V. tanács tagjai közül kellett volna helyettest találni, azonban az ügyben a K.III. tanács járt el, [REDACTED] bírók összetételben.

A Kúria jelen indítvánnyal támadott ügyben hozott határozatának száma Kvk.III.37.571/2019/2. A 17/2014. (XII. 23.) OBH utasítás 77. §, 79. § és 80. §-a alapján az ügycsoport meghatározása, illetve a sorszám kialakítása nem esetlegesen alakul, az egy pontosan szabályozott tevékenység eredménye. Az így kialakított sorszám egyértelműen beazonosítja az ügyet és az ügyet tárgyaló bírói tanácsot. A Kúria által elbírált döntés sorszáma alapján és az ügyelosztási rend ismeretében okszerű következtetést lehet levonni arra, hogy a Médiaszolgáltató felülvizsgálati kérelmét nem az arra kijelölt bírói tanács bírálta el annak előadó bíró tagja által készített tervezet alapján, hanem egy másik kúriai tanács, ami az alábbiak szerint sérti a Médiaszolgáltató tisztességes eljáráshoz való jogát.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyét a törvény által felállított bíróság bírálja el. A törvény által felállított bíróságra vonatkozó követelmény magában foglalja a törvényes bíróhoz való jogot, vagyis azt, hogy egy konkrét ügyben az eljárási törvényekben megállapított általános hatásköri és illetékességi szabályok szerint irányadó bíróság járjon el. Ezt az alkotmányos elvet a Bszi. úgy fogalmazza meg, hogy senki sem vonható el törvényes bírójától [8. § (1) bekezdése]. „Ezen túlmenően a Bszi. ismeri a törvény által rendelt bíró fogalmát, aki pedig az eljárási szabályok szerint a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságon működő, előre megállapított ügyelosztási rend alapján kijelölt bíró [8. § (2) bekezdés]. A törvényes bíró tehát: a törvényben előre meghatározott hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságon működő, előre megállapított ügyelosztási rend szerint kijelölt bíró. Az ügyelosztási rendet az objektivitás és a személytelenség biztosítása, az önkényesség kizárása érdekében előző évben állapítja meg a bíróság elnöke, amely a tárgyévben kizárólag szolgálati érdekből vagy a bíróság működését érintő fontos okból módosítható [9. § (1) bekezdés]. Ebből következik, hogy a bíró és az ügy egymáshoz rendelése alkotmányosan csak előre meghatározott, általános szabályok alkalmazásával objektív alapokon történhet” (36/2013. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [32]).

Az Alkotmánybíróság a 993/B/2008. AB határozatában megállapította, hogy „a »törvényes bírótól való elvonás tilalma« (...) – az önkényes ügyelosztási renddel szemben – az eljárás résztvevőit megillető biztosíték, aminek csak egyik eleme a Bszi. szabályaira épülő szolgálati beosztás szisztémája. Annak megítélésakor, hogy a konkrét ügyben ki tekinthető törvényes bírónak, ugyanilyen súllyal jönnek számításba – többek között – az eljárási törvénynek a hatáskörre, illetékességre, a jogorvoslati rendre és a tisztességes eljárás követelményének biztosítására vonatkozó további rendelkezései. Az pedig éppen a törvény előtti egyenlőség érvényesülését szolgálja, hogy az említett jogszabályok mindenki számára olyan bíró közreműködését garantálják, akitől az ügy tárgyilagos megítélése nyilvánvalóan elvárható”. (idézi a 36/2013. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [33])

Az indítvánnyal támadott ügy elbírálása alatt a Kúria ügyelosztási rendje nem változott meg, a Kúria mindössze félretette az ügyelosztásra vonatkozó szabályozást. Amennyiben a Kúria ügyelosztási rendje szerint a – nagy jelentőségű, és a sommás határidők miatt feszített eljárásrendet igénylő – választási ügyek kiosztása automatikus módon történik, és az ügyelosztási rend nem teszi lehetővé kifejezetten az e rendtől való eltérést, nem mutatható ki olyan objektív ok, ami miatt az ügyelosztási rendtől a választási ügyek esetében el lehetne térni, különös figyelemmel a kúriai tanácsok közötti helyettesítés lehetőségére is. Az ügyelosztási rendtől eltérően másik tanácsnak kiosztott felülvizsgálati ügyet nem az alkotmányosan előre meghatározott általános szabályok alapján rendelte a Kúria a bíróhoz (illetve a tanácshoz), ekként sérült a Médiaszolgáltató törvény előtti egyenlősége, nem volt garantált számára az olyan bíró közreműködése, akitől az ügy tárgyilagos megítélése nyilvánvalóan elvárható, így sérült a Médiaszolgáltató tisztességes eljáráshoz fűződő joga is.

VI. A kérelem összegzése

A XXVIII. cikk (1) bekezdése tekintetében a törvényi rendelkezések figyelmen kívül hagyásával megvalósuló mérlegelés, és az ügyelosztási rendtől eltérően más tanács által történt elbírálás külön-külön is olyan súlyúak, hogy az jelen ügyben kimeríti a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét. A Médiaszolgáltató tisztességes eljáráshoz való jogát korlátozó bírósági eljárás miatt kérem a T. Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria Kvk.III.37.571/2019/2. számú határozatának alaptörvény-ellenességét, és semmisítse meg azt.

Nyilatkozom továbbá arról, hogy jelen alkotmányjogi panasz indítványomban szereplő adataim nyilvánosságra hozatalához nem járulok hozzá.

Budapest, 2019. május 10.

Médiaszolgáltató

képviselőjében

Mellékletek:

1. Kifogás
2. NVB határozata
3. Kúria határozata
4. A Kúria ügyelosztási rendje
5. A Kúria tájékoztatója
6. Meghatalmazás